

Itt a nyár, végre a várva várt napsütés is, a kikapcsolódás, a lazítás ideje. Úgy tűnik, böngészve a gyéren érkező levelek között, hogy olvasóink író- és zsűrtőlődő kedve is alábbhagyott. S hogy mégis akad néhány, eget ugyan meg nem rengető visszasszögöl toll-hegyre tűző írás, ez azt bizonyítja: olykor az is kikapcsol, lazít, aki ezt — kánikula ide, kánikula oda — nem engedheti meg magának. Nem, mert az apróbb mulasztások is képesek megmérgezni mások életét. Mert, mint tudjuk, sok, apró adagokban szedett dózis is bizony óriási pusztításra képes.

Fák ürügyén a nevelésről

Völgyesi Ferenc (Rókusi körút 13.) levelében valósággal elírat 8-10 kis fát, melyet tavaly ősszel ültettek el a környéken.

„Féltő gonddal figyeltük mindannyian, hogy tavasszal jelentkeznek-e rajtuk az élet nyomai, mert ez reményt ad arra, hogy évek múlva a jelenlegi sivár környék a felüdülést adó fákkal szép környezetet nyújt. A fák a természet törvényei szerint gyönyörűen kihajtottak. Napról napra növekedtek, kis lombjuk terjedt. Szemet gyönyörködtető látványt nyújtottak, mint amikor a gyermek növekszik, fejlődik. Úgy írom, hogy nyújtottak. Ugyanis szombatról vasárnapra virradó éjjel valaki vagy valakik 8-10 kisfát derékban eltörték.

Erejüket filogatták? Vagy csupán rombolási vágy vezérelte őket? Nem tudni.

Egészséges a joghurt...

...ha friss. Ha erjedt, néhan penészfoltok éktelenkednek a felszínén, bizony nem tanácsos elfogyasztani. De honnan tudja az ember, hogy a lezart pohárka fölbontása után milyen „illat” s látvány tárul elé. Minden esetre, ha a fólia domborúvá püposodott az erjedés közben keletkezett gázok miatt, nem szabad megivenni. Persze ennél megbízhatóbb jelzéssel is el kellene

látni a tejtermékeket. Dr. Heiner Lajos panaszolja: rendszeresen eszi — enné — a joghurtot, de általában szavatossági jelzés nélkül erjedten, megsavanyodva kapható! Ha jól látható módon tüntetné föl a tejipar a gyártás napját, kivédhetné az üzletek tárolásból adódó mulasztásait — mert föltehetően ez is ludas lehet a dologban.

Fagylaltárusok — versenyben

Valóban bagatell ügy, amitől T. T. ir, egyébként nem kis fölháborodással. Két fagylaltárust vet össze olvasónk. Az egyik gombba, sértő módon bánt vele és gyermekével, a másik előzőeken, kedves mindamellett finom a fagylaltja, s ingyen adja a tölcserét. Döntése logikus: „én fagy-

laltot az első helyen többet nem veszek.”

Jól teszi. Bár lenne annyi élelmiszer, ruházati, műszaki, zöldséges, stb. üzletünk, hogy széles ívben elkerülhetnénk és „tönkre tehetnénk” azt, amelyikben benünk, vevőket nem látunk szívesen. Ez lenne az igazi verseny!

Nem tetszik

Bizonyára nem újság a Délép számára: élnek emberek ebben a városban, akiknek nem tetszik, hogy az öreg Hungaria Szálló úgynéz ki, mintha bombatámadás érte volna. „Szégyen, gyalázat, hogy a Belváros szívében

ilyen állapotban hagyják a város legszebb, jobb időket megélt szállodáját.” Sajnos, mint már lapunkban megírtuk, ennek oka is a sajnálatos pénzügyi, no meg — ismét — a büntetlenül rongálók vandalizmusa.

Balesetveszély

Töke Sándor (Marx tér 17.) írja: „Illetékesektől érdeklődöm, hogy olyan forgalmas helyen, mint a Marx tér, ahol naponta több száz ember jár el a kendergyárba, óvodába, iskolába és a piacra, a járdának milyen szélesnek kell lennie, mert jelenleg a csárdá tulajdonosa ivóterasz építésével a járható járdát 80 cm-re lecsökkentette. A kocsiútra csak a nagy forgalom miatt

nem megyünk le. A terasz előtt a virágtartó balesetveszélyes. Esős időben a gépkocsik az embert lecsapják, a teraszról csorog a víz a fejünkre. Az építkezéseknél már megszoktuk, de ott az úttestről a gépkocsik nem csapják le az embert. Lehetséges, hogy a jövőben a csárdák előtt is kerülgetnünk kell egymást? Amennyiben az illeteke-

Móra Ferenc Pitvaroson

Alig voltam 15 éves, amikor először láttam Móra Ferencet, a szegedi múzeum igazgatóját. Emberek napszámban ástak Pitvaroson, a község délnyugati részén levő közlegelői dombokon, ahol 1816-ban a nagylaki tót zsellérek telepedtek le. A falu ezen részén volt egy kishold földünk, ezt újörésnek, „gyep”-nek hívták. Altalában az ásások mellett mentünk munkába, és láttuk, hogy Móra Ferenc irányítása mellett dolgoznak. Édesapámmal bele is néztünk a mély gödrökbe.

Móra Ferenc 1925 szeptemberében folytatott ott ásásokat. Októberben ismét Pitvarosra jött, hogy a község határában, a vélt lelőhelyeken próbasátásokat végezzen. Két napot töltött itt, és csupán megbolygott középkori tömegsírokat talált. A sírokban mészből rakott csontvázak és apróra tört cserépmaradványok kerültek elő. Valószínű, hogy ezek egy középkori pestisjárvány idejéből származó sírok, az áldozatait mészzel leöntve temették el — mondta Móra Ferenc. A sírok első megbolygatása is már régebbi keletűnek látszott. A mostani Pitvaros község szomszédságában valamikor egy középkori falu volt, a sírokat annak építése során dűlték fel. Móra Ferenc Pitvarosról néhány érdekesebb koponyát, csontot és cserépdarabot vitt magával Szegedre.

1926 szeptemberében újra Pitvaroson folytatta munkáját. A bronzkorból származó temető nyomaira a község jegyzője, Öry Béla hívta fel először figyelmét. Móra Pitvaros mellett, népvándorlás korabeli leletekre bukkant. Az eke, az ásó, állandóan különös dolgokat fordított ki a földből, a tarló, a szántók tele vannak sárga embercsontdarabokkal, furcsa színű edénycserepekkel.

Gyerekkoromból emlékszem arra, amikor nem messze tőlünk a Kiss utcában Gemeri György ásás közben kis fűlesbögret és cseréptöredéket talált. A közvetlen szomszédságunkban lakó Majó János építkezéshez ásott földet, és edényeket, csontvázakat talált.

Mikor hozzáfogtak a Csanádpalota—Pitvaros, majd Tótkomlóra vezető

országos út építéséhez, a község határában homokbányát nyitottak az országút mellett. A bányanyitó munkások csoportokra, köedényekre és teljes csontvázakra bukkantak. Ezekről ismét Öry Béla községi jegyző értesítette Móra Ferencet, aki megkezdte az ásásokat és a homokbánya körül egy temetőt tárt fel, megállapította a korai bronzkorszakból való.

Móra Ferenc, Öry Béla, Kotormány János múzeumi szolgáló és néhány pitvarosi lakos előtt elmondta — mi gyerekek is ott voltunk — az eddigi ásások eredményét. A pitvarosi homokbánya mellett egész temetőt találtak és tártak fel: 43 ép sirt érdekes mellékletekkel. Mindegyik sírban volt egy köedény, az edényben rendszerint sertés- vagy csirkemaradványok. A csontvázak félig ülő, félig fekvő helyzetben heverték, térdüket egészen az állukig húzták fel, így a sír feltűnően kiesi. Eből és a sírokban talált edényekből arra lehet következtetni, hogy a temető valami kőkorszakbeli lakótelep, az Óspitvaros temetője volt. De találtak egyik-másik sírban bronztárgyakat is, kezdetleges csatokat, ékszereket, ami azt bizonyítja, hogy a temető a korai bronzkorszakból való, amikor a bronz értékesebb volt az aranynál, és amikor egy-egy bronzapróság csak véletlenül került a sírba, a köedények, kőbalták, kaolinból vagy csontból készült, farkasszemfögből összefűzött gyöngyök közé.

A korai bronzkorszak embere nagyobb kincsnek tartotta a bronzbaltát, vagy a bronzfegyvert, mint például a vékony aranydrótból összesodort gyűrűt.

Öry Béla pitvarosi jegyzőnek szép gyűjteménye volt a Pitvaros határában előkerült tárgyakból. Örzött emberi koponyát, törött bögrét, kancsót, tálalt és egy mamutfogót is.

Móra Ferenc néhány napig kutatott még a pitvarosi határában, a szegedi múzeumba szállította be. „Annyit találtunk” — mondta búcsúzóul —, „hogy tíz évre is elég lenne, de ezzel úgy van az ember, hogy sohasem elég, akármilyen sok.”

Komoly Pál

sek és a rendeletek ezt megengedik, úgy kérem, hogy az úttest elé, hogy a gépkocsik ne fröcsköljék le az

embert, palánkot építsenek, és a virágtartókat, amelyek balesetveszélyesek, távolítsák el!”

Választ várunk

Bozóki Ferenc, rokkantnyugdíjas hiábavaló, hosszasan sorbanállásért írta meg: szombaton ő és még vagy 20 ember nem kapott szemet a rókusi Tüzeplén. A körülményeket — látatlanban — mi nem vagyunk hivatalos bírálói, ezért — választ és magyarázatot kér-

ve — továbbítottuk a levelet a telep vezetőjének. Ugyancsak ezt tettük H. I.-né panaszával is, akinek villanyóráját — levele szerint — jogtalanul, tévedésből zárta le a Démász, jelentős anyagi kárt, kényelmetlenséget okozva olvasóknak. Várjuk az áramszolgáltató vállalat választát is.

Válaszol az illetékes

A négyes íkrektről szóló riportunkkal kapcsolatban küldött levelet szerkesztőségünkbe Rózsa István, a Szegedi Postaigazgatóság igazgatója.

„A Délmagyarország 1985. június 15-i számában „Új lakásban a Nagy-Kovács család” című cikk telefon-szerelésre vonatkozó részével kapcsolatban az alábbiakról tájékoztatnom önöket. Telefon felszereléséhez Szegeden a belépési díj és a

szerelési költség megfizetésén kívül telefonkötvény vásárlása is szükséges. Ezen költségek megfizetése alól csak a Magyar Posta Központja — az Országos Anyag- és Archiválási Egyetértésével — adhat felmentést, ezért írásban állásfoglalást kértem. A döntés eredményéről majd értesítem a szerkesztőséget.”

Összeállította:
Chikán Ágnes

MI? HOL? MIKOR?

1985. JÚLIUS 12., PÉNTEK — NÉVNAPO: IZABELLA
A Nap kel 4 óra 59 perckor, és nyugszik 20 óra 40 perckor.
A Hold kel 21 óra 45 perckor, és nyugszik 15 óra 43 perckor.

VÍZÁLLÁS

A Tisza vízállása Szegednél cs üttörtökön plusz 448 cm (apadó).

HETVENÖT ÉVE

született Tálasi István (1910—1984) néprajztudós, akadémikus. 1951-től 1980-ig a budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetem tárgyi néprajzi tanszékének tanára. Az egész anyagi kultúrát felölelő kutatásaiban elsősorban a népi állattartással és földműveléssel foglalkozott.

MOZIK

Vörös Csillag: délelőtt 10 és este háromnegyed 8 és 10 óra-
kor Eden boldog-boldogtalannak (színes, m. b. francia, II. helyár, 16 éven felülieknek!), délután negyed 4 és fél 6 óra-
kor: Az istenek a fejükre estek (színes, m. b. botswana, II. helyár!).
Kertmózi: este 9 óra-
kor: Missouri fejedelmek (színes, amerikai, III. helyár!).

Fáklya: délután háromnegyed 3 és háromnegyed 6 óra-
kor: Abigél, I—II. (színes, magyar, dupla helyár!).
Szabadság: délután fél 4, háromnegyed 6 és este 8 óra-
kor: Széplány ajándéka (színes, m. b. francia—olasz, III. helyár!).

Kiskőrössi Halászdud, Kert: este 24 óra-
kor: Óvakodj a törpétől (színes, m. b. amerikai, II. helyár, 16 éven felülieknek!).

ÜGYELETES

GYOGYSZERTÁR
Klauzál tér 3. sz. (13/57-es).
Este 8 órától reggel 7-ig. Csak sürgős esetben.

BALESETI, SEBÉSZETI ÉS UROLÓGIAI FELVÉTELI ÜGYELET

Ma a balesetet szenvedett személyeket Szegeden az Idegsebészeti Klinika (Pécsi u. 4.) veszi fel, sebészeti és urológiai felvételi ügyeletet a II. Kórház (Tolbuhin sgt. 57.) tart.

EJSZAKAI

ORVOSI ÜGYELET
Este 7 órától reggel 7 óráig a felnőtt lakosság részére: Szeged, Hunyadi János sgt. 1. szám alatt. Telefon: 10-100.

GYERMEKORVOSI ÜGYELET

Munkanapokon 13 órától másnap reggel fél 8 óráig, szombaton, vasárnap és munkaszüneti napokon reggel fél 8 órától másnap reggel fél 8 óráig a Lenin krt. 20. szám alatti körzeti gyermekorvosi rendelőben történik a sürgős esetek orvosi ellátása.

FOGORVOSI ÜGYELET

Mindennap este 22 órától reggel 6 óráig, szombaton reggel 7-től hétfő reggel 7 óráig: Szeged, Zöld Sándor u. 1-3. Tel.: 14-420.

SOS LELKISÉGELETSZOLGÁLAT

Mindennap este 7-től reggel 7 óráig. Telefon: 11-000.

TÉVÉ

BUDAPEST 1.
8.25: Tv-torna — (ism.)
8.30: Szünidei matiné
9.20: Játék műalkotásokkal — 4. — (ism.)
9.40: Ugyan miért hagytam volna el ezt a földet?
9.50: A George-szigeti pingvinok — lengyel dok-film — (ism.)
10.15: Hangverseny Richard Strauss műveiből — osztrák film — (ism.)
11.05: Képzőművészet
11.45: Hírek
12.50: Tiszteletem tanár úr
17.20: Képzőművészet
17.25: Új utak a Mounk McKinleyre — csehszlovák rövidfilm

17.55: Három nap tv-műsora
18.00: Abla
19.00: Reklám
19.10: Tv-torna
19.15: Esti mese
19.30: Tv-híradó
20.00: Müller Péter: Szemészeti igazság — tv-játék
21.35: Mi újság, Cicamica? — amerikai-francia film-komédia — 16 éven felülieknek!
22.20: Tv-híradó 3.
23.30: Hímnusz

BUDAPEST 2.
18.05: Félidő 0-1 — lengyel kisjátékfilm-sorozat — 1. — (ism.)
18.30: Pulóver — angol hábsorozat — 6.
18.40: Kulturális Fórum, Budapest, 1985
19.15: Széldi óriások — NSZK ismeretterjesztő film — (ism.)
20.00: Mint te vagy én — 2. — NSZK tv-film
21.00: Tv-híradó 2.
21.20: Zenebutik — (ism.)
22.20: Képzőművészet

BELGRÁD 1.
17.30: Magyar nyelvű tv-napló
17.50: Videóadatok
18.00: Hírek
18.15: Sorozat gyermekeknek
18.45: Szórakoztató adás
19.15: Rajzfilm
19.30: Tv-napló
20.00: Találkozó helyét nem szabad megváltoztatni — filmsorozat
21.00: Szórakoztató adás
21.15: Tv-napló
22.00: A szív kultúrája
BELGRÁD 2.
17.00: Jugoszláv úszóbajnokság
19.00: A tudomány világából
19.15: Tudományos könyvek kirakata
19.30: Tv-napló
20.00: Találkozás Mios Petrovic csembalistával
20.45: Hírek

20.50: Az illir álom és a valóság — dok.-sorozat
21.40: A zsebtolvaj — francia játékfilm

ÚJVIDEK

14.30: Nyári délután
17.30: Tv-híradó magyarul és szerbhorvátul
18.15: Az ember ajándéka — 2.
18.45: A Titograd Televízió szórakoztató zenés műsora
19.15: Rajzfilm
19.25: Reklám
19.30: Tv-híradó 2., magyarul
19.55: Reklám
20.00: A találkozás helye nem változhat meg — szovjet film — 4.
21.00: Tv-magazin szlovák nyelven
22.00: Tv-híradó 2., szerbhorvátul

SZOMBAT DELELŐTT BUDAPEST 1.

8.25: Tv-torna — (ism.)
8.30: Ecranul Nostre — a Szegedi Körzeti Stúdió román nyelvű nemzeti műsora
8.50: Don Quijote — spanyol rajzfilmsorozat — 1. — (ism.)
9.15: Szép tájak — szovjet kisfilm
9.36: Keménykalap és krumpilőr — 3. — (ism.)
10.30: A fekete álaré — spanyol kalandfilmsorozat — 2. — (ism.)
11.25: Autó-Motorsport — (ism.)
11.45: Képzőművészet

RÁDIO

KOSSUTH Kb.
8.15: Mai kulturális programok és a múzeumok állandó kiállításai
8.25: Kossuth-díj korhű keretben
8.55: Nótacsokor
9.33: Kékközi és Bobojsza — Török Sándor mese-regénye
10.05: Dzsida Jenő versei
10.10: Haydn: C-dúr szimfónia
10.40: Iránytű
12.45: Fenő István könyvszemléje
12.55: Lemezmúzeum
13.25: Magyar művészek operafelvételeiből
14.10: Zenekari muzsika
15.00: A Magyar Rádió körzeti stúdióinak műsoraiból
15.30: Muzsikáról versben, prózában — Kazinczy Ferenc
16.05: Az arany ember — Jókai Mór regénye — 7.
16.41: Lukács Huba népdalfelvételeiből
17.00: Vizsgálatok nyomában
17.25: Weiner Leó tanítványai muzsikáinak — 5.
18.15: Hol volt, hol nem volt...
18.25: Mai könyvajánlatunk — (ism.)
19.15: Mozalokorok dr. Cserés Miklós frott és hangos naplójából — 2.
20.21: Kedves zeneműveim
21.19: Tamara Milaskina operáriákat énekel
21.30: Munkások '85
22.20: Tíz perc külpolitika
22.30: Emlékek több szőlőmra
23.05: A Mantovani zenekar játszik
23.30: Barokk szonáták.

PETŐFI
8.05: Az izraelita felekezet negyedórása
8.20: Klasszikus operettekből
8.50: Tíz perc külpolitika — (ism.)
9.05: —
12.00: Napközben — zenés délelőtt
12.10: Fűvőzene az NDK Rádió műsorából
13.05: Pophullám
14.00: Töltsön egy órát kedvenceivel
15.05: Péntektől péntekig
17.30: Ötödik sebesség — különkladás
18.30: Fiataloknak! Közben:
18.50: Közvetítés az országos úszóbajnokságról
19.50: Egészségünkért!
20.00: Az Allami Népi Együttes felvételeiből
21.05: A világszínház humora — Kérők (1970) — Kisfaludy Károly vígjátéka
22.20: Könyvzenei stúdió felvételeiből
23.20: Maya — részletek Fényes Szabolcs—Harmath Imre operettjéből

24.00: —
4.30: Ejjföltől hajnalig

SZOMBAT DELELŐTT KOSSUTH

8.25: Csallád túlkör
9.00: Színes népi muzsika
10.05: Ismét a javából!
12.30: Déli zeneparádé
PETŐFI
8.11: Népszerű muzsika — világhírű előadók
8.50: Tíz perc külpolitika — (ism.)
9.05: Moldova György: Isten veled, India!
9.40: Húsz perc Marilyn Monroe-val
10.00: Júliusi tudományos mozaik
10.30: A Ganz-MAVAG Koncert-fűvőzenekara játszik Szigerről slágerre
11.45: A Magyar Rádió és Televízió gyermekiskolája tábor dalokat énekel
13.05: Sportműsor gyerekeknek